

کارخارج از خانه و تربیت بچه‌ها

آیا زنانی که خارج از خانه کار میکنند مادران خوبی نیستند؟

در دروس، تفاوت ناچیزی میان کودکانی که مادران آنها در خارج خانه کار میکردند با کودکان دیگر وجود داشت، و مقدار این تفاوت میان دو گروه کودک که هم در سنین مختلف با یکدیگر فرق داشت

زندگی امروزی طوری شده است که مادران هم ناچارند، بچه‌ها را بطریقی در خانه رها کرده و دنبال کار خارج بروند تا مخارج خود را تأمین کنند و یا آنکه سطح زندگی خود را با درآمد بیشتری که خانواده بدست می‌آورد بالاتر ببرند.

در کشورهای اروپای غربی طبق تحقیقاتی که انجام شده است ۳۵ درصد از کودکان کمتر از ۱۰ سال، مادرانشان در خارج از خانه کار میکنند، نیمی از این ۳۵ درصد تمام روز را مشغول کار هستند و نیم دیگر کار نصف روزه دارند.

حالا باید دید که آیا کار کردن مادران در خارج برای کودکان زیان‌آور است؟ آیا این قبیل بچه‌ها در آغاز زندگی در مدرسه با مشکلاتی مواجه میشوند؟ یا آنکه بر عکس آنها بدینوسیله شانس خوبی پیدا میکنند که در زندگی خود استقلال یافته و در آینده نیز متکی به خود باشند؟ در این مورد، تحقیقات زیادی در کشورهای اروپای غربی انجام شده است که نتیجه آن پاسخ کاملی باین سئوالات میدهد:

در فرانسه... شاگرد مدرسه از این نظر مورد مطالعه و بررسی قرار گرفتند و در میان این... کودکان از لحاظ پیشرفت

در بین شاگردان کلاسهای اول تا چهارم ، آشنائی کسه مادرانشان کار خارج نداشتند کمی از دیگران جلوتر بودند ، اما در شاگردان کلاس چهارم تفاوتی میان دو گروه وجود نداشت و در کلاس هفتم برعکس شاگردانی که مادران آنها در خارج از خانه کار میکردند در دروس پیشرفت زیادتری داشتند .

بطور کلی از این تحقیق چنین نتیجه گرفته شد : در پیشرفت دروس بچه ها ، بیش از هر چیز شخصیت مادر ، تسلط بر اعصاب ، اعتماد بنفس او و روابط بین مادر و پدر اثر دارد و کار خارج داشتن یا خانه دار بودن مادر ، در این امر اثر مهمی ندارد . تحقیق جالب دیگری که انجام شده است در مورد اثر کار کردن یا کار نکردن مادران در تربیت کودکان است . ایسن تحقیق در آلمان روی ۱۳۳۵ نفر کودک ۱۰ تا ۱۱ ساله انجام شد و نتیجه این بود که تربیت و طرز رفتار کودکانی که مادران آنها در خارج ، کار نیمه روزه دارند با کودکان دیگر اختلافی ندارد . ولی در مورد بچه های مادرانی که تمام روز را در خارج کار میکنند وضع تا حدودی اختلاف دارد و این کودکان گاهی دچار بدخواهی ، سوء هاضمه و کم اشتهائی میشوند .

در امریکا اخیراً تحقیق دیگری انجام شد در باره کودکانی که در سنین قبل از مدرسه ، بعلل آنکه مادرشان کار خارج دارد ، نزد زن دیگری (دایه یا خدمتکار یا یکی از اقوام) بسر میبرند این قبیل کودکان در صورتیکه پسر بودند از کودکان مشابه خود با جرأت تر و جسورتر شده بودند ، ولی دخترهای این گروه حساس تر از کودکان همسال خود بارآمده بودند .

در برلین تحقیق جالبی انجام شد در مورد کودکانی که به کودکان مستان سپرده میشوند و مقایسه آنها با کودکانی که در منزل و زیر نظر مادران خود تربیت میشوند ، و نتیجه تحقیق این بود که کودکانی که به کودکان مستان میروند تربیتشان خیلی بهتر از کودکانی است که در منزل و تحت مراقبت مادر خود هستند . از جمله کودکانی که به کودکان مستان میرفتند فقط $\frac{7}{8}$ درصدشان از لحاظ صحبت کردن اشکال داشتند درحالیکه کودکانی در خانه بودند $\frac{1}{2}$ درصد در حرف زدن دچار مشکلات میشدند ، در مورد حرکت و راه رفتن ، بچه های کودکانی $\frac{1}{4}$ درصد و بچه های خانه $\frac{2}{8}$ درصد اشکال داشتند ، در مورد طرز رفتار با بزرگترها ، کودکان کودکان $\frac{7}{4}$ درصد و کودکان خانه $\frac{1}{4}$ درصد گرفتار مشکل بودند .

بطور خلاصه از تمام این تحقیقات میتوان چنین نتیجه گرفت که کار کردن مادران (مخصوصاً آنهاییکه نصف روزه کار میکنند) در تربیت کودکان آنها (در صورتیکه سن بچه ها از چهار سال بیشتر باشد) اشکالی تولید نمیکند ، بلکه کار مادر برای بچه ها ، از نظر آنکه آنها را مستقل و متکی بخود بار میآورد مفید هم هست .

حالا به بنییم که وضع ، در مورد مادرانی که کودکان شیر خوار و کوچک دارند و ناچارند در خارج کار کنند چطور است ؟ آساری که در این خصوص در آلمان فدرال تهیه شده است نشان میدهد که در آنجا بطور کلی ۷۰۰ هزار مادر وجود دارند که دارای ۸۰۰ هزار بچه کمتر از سه سال میباشند و همه آنها در خارج خانه کار میکنند ، از این ۸۰۰ هزار کودک ۸۰۰۰ کودک در شیرخوارگاه ها و خانه های کودکان بسر میبرند و ۱۹۰۰۰

کودک در انجمن‌های حمایت کودک و ۷۷۳۰۰۰ کودک دیگر در خانه خود آنها یا در نزد افراد دیگر خانواده و غالباً مادر بزرگها نگهداری میشوند .

تحقیقات علمی اخیر ثابت کرده است که نخستین سال زندگی هر کودک ، برخلاف آنچه که بنظر میرسد ، سال بیخبری او نیست بلکه یک سال و زمان خیلی مهم در زندگی کودک بشمار میرود ، در این سال است که پایه و اساس هوش و فهم آینده کودک ، اعتماد بنفس و عشق و علاقه او ریخته میشود و برای آنکه کودکی بطور صحیح و کامل استعدادهایش پرورش یابد ، احتیاج بسه یک چهره و قیافه‌ای دارد که دائم جلوی او باشد و بتواند باو اعتماد کند . وجود چنین چهره و قیافه‌ای در سه ساله اول زندگی هر کودک فوق‌العاده برای او مهم است ، در این سه ساله هرروزه کودک باید این چهره را ببیند و با او در تماس باشد .

حالا سئوالی که پیش می‌آید اینست که زنی که در خارج مشغول کار است میتواند در این سنین مهم و بحرانی دل آن چهره مسرود اعتماد و اطمینان بخش کودک را بازی کند ؟

نظر روانشناسان و جامعه‌شناسان در پاسخ این سئوال با یکدیگر متفاوت است . پروفسور «هاسن شیتن» استاد دانشگاه فربورگ در این مورد عقیده دارد : هر کودکی از روزهای اول تولد نیاز باین دارد که لااقل هر روز چند بار یک چهره مورد اعتماد را ببیند حالا این چهره ممکن است مادر ، پدر یا زنی باشد که جانشین مادر شده باشد . کودکانی که در ماههای

اول تولد، مادران حقیقیشان بانها میرسند، رشد عقلی و احساساتی بهتری از کودکان مشابه خود دارند بنابراین توصیه من بکلیه مادرانی که بچه‌های شیرخوار دارند اینست که کاری در خارج از منزل قبول نکنند که آنها را بیش از ۹ تا ۱۰ ساعت از کودکشان دور نگهدارد و در هر حال این قبیل مادران باید سعی کنند که در اوقات فراغت و مواقعی که از کار به منزل مراجعت میکنند ساعات زیادتری را با کودکشان خود بسر برند و در مواقع شب حتماً خودشان، بچه‌هایشان را بخوابانند .

کارشناسان دیگر باندازه دکتر هاسن شیتن با کار کردن مادرانی که بچه شیرخوار دارند مخالف نیستند از جمله دکتر هانوس پابوسک در این مورد میگوید :

کار خارج برای مادرانی که بچه شیرخوار دارند ایرادی ندارد زیرا حتماً لازم نیست که آنها روزی چند ساعت نزد بچه شیرخوار خود باشند و همان چند ساعتی که از سر کار بر میگردند و بچه خود را در آغوش میگیرند از نظر کودک کافی است .»

ولی بطور کلی روانشناسان به مادرانی که بچه‌های شیرخوار تا سه ساله دارند و در خارج کار میکنند یا آنکه در نظر دارند کار خارج قبول کنند این هفت توصیه رامیکنند :

۱ - مادری را باید آموخت و یاد گرفت ، خانمی که بعلت کار خارج یا تفریح خود نخواهد ساعتی از وقت خود را بسا کودک بگذراند و احتیاجات او را دریابد بعدها نیز که بچه‌اش بزرگتر شد هرگز با او رابطه مادری نخواهد داشت و نمیتواند بفهمد که کودک او چه میکند و بچه چیز

احتیاج دارد .

۲ - بچه‌ها در ۱۸ ماهه اول تولد خود به محبت یکنفر از نزدیکان خود احتیاج دارند بنابراین اگر بخواهید در خارج کار کنید درصدد برنایید که کودک خود را به شیرخوارگاه و یا پرورشگاه بسپارید . و بهتر است که حتی‌المقدور او را نزد اقوام و خویشان خود بگذارید .

۳ - کودک در ساعاتی که از مادر خود دور است احتیاج به محبت و دلسوزی دارد. بنابراین باید در انتخاب کسی که در ساعات کار، بچه خود را نزد او می‌گذارید دقت زیاد کنید و ضمناً این شخص را زیاد تغییر ندهید زیرا بچه ناراحت میشود .

۴ - هر نوع تغییر در زندگی کودک باید به تائی و کندی انجام پذیرد و تغییرات

ناگهانی ، کودکان را ناراحت میکند .

۵ - از اینکه کودک شما ، دیگران و مخصوصاً کسی را که در ساعات کار شما نزد او بسر میبرد زیادتر دوست دارد حسادت نکنید و اجازه دهید که کودک نسبت به اشخاص دیگر هم صمیمی بوده و محبت نشان دهد .

۶ - از اوقات فراغت خود ، هر قدر که میتوانید به کودکان اختصاص دهید تا جبران کمبود محبت شما در روزهای عادی شود .

۷ - همیشه هروقت کودک خود را دیدید ولو آنکه ناراحت هم باشید لبخند بزنید و با چهره شاد و خندن با او روبرو شوید .